

REPUBLIKA SLOVENIJA

DRŽAVNI ZBOR

4. nadaljevanje 25. seje (21. november 2024)

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa. Spoštovana gospa podpredsednica! Kolegice in kolegi, spoštovani obiskovalci!

Pa pojdemo k 1. členu oziroma k amandmaju, ki smo ga podpisali v Novi Sloveniji, k 1. členu tega zakona oziroma dopolnjenega predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu javnega reda in miru. Mi predlagamo, da se 1. člen črta. Da se črta. Zakaj? Taksativno naštevanje organizacij, ki naj bi v času druge svetovne vojne z Nemčijo, Kraljevino Italijo, Kraljevino Madžarsko in Neodvisno državo Hrvaško sodelovale pri okupaciji območja današnje Republike Slovenije v Kraljevini Jugoslaviji, kolaborantske organizacije iz časa druge svetovne vojne, torej z vidika pravične obsodbe vseh totalitarnih režimov nesprejemljivo in zato tudi nepotrebno. Mi smo se zdaj znašli v nekem trenutku, da obsojamo samo ene totalitarne režime, kar je nesprejemljivo, nespodobno in nepotrebno, gre za poseg v ustavno pravico svobode govora, saj ne dovoljuje drugačnih stališč oziroma svetovnega nazora glede obsodb vseh treh totalitarnih režimov, torej fašizma, nacizma in komunizma. Vsi trije totalitarni režimi so povzročili hudo trpljenje ljudi, komunizem tudi še po končani drugi svetovni vojni. Slovenci smo žal narod, ki nas bo bratomorna vojna bremenila vse do naše iskrene sprave med živimi. Mi bomo ta amandma podprli.

IVA DIMIC (PS NSi): Hvala lepa za besedo. Ja, seveda, amandma Poslanske skupine Nove Slovenije bom podprla. Zakaj? Zato, ker poleg nacizma, fašizma je tudi komunizem povzročil trpljenje slovenskega naroda in slovenski narod je trpel pod vsemi tremi totalitarizmi. Zakaj in kako so Slovenci med II. svetovno vojno spolzeli v oster narodni razkol, je vprašanje še vedno, kdo je ta proces povzročil in kje se je vse skupaj začelo. Dejstvo pa je, da se je širilo po celi Sloveniji. Ta razkol in lahko rečem, da danes, ko poslušam kolege in kolegice je ta razkol še vedno med nami, čeprav smo mi že druga, tretja generacija in tudi vera nas uči, da otroci niso krivi za dejanja svojih staršev, ampak nekemu to paše in ves čas vlačí to naprej. Pa se kar ste začeli, bom tudi sama povedala, da je moj kolega nekdanji poslanec Socialnih demokratov tukaj v tem Državnem zboru izjavil: "Socialni demokrati smo ponosni nasledniki Zveze komunistov." - se pravi tudi režima, ki je povzročil trpljenje slovenskega naroda. Letos sem šla na Teharje, bila sem v Kočevskem Rogu lani,

35. TRAK: (TB) - 11.50

(nadaljevanje) se kdo vpraša za te žrtve, kdo je povzročil to trpljenje slovenskemu narodu? Težke zgodbe in tudi težka je tišina, ki je na teh krajih in terja seveda to, da mi zmoremo in premoremo več in da ne iščemo zakaj nekdo nekje, ker mi ne moremo vplivati na zgodovino, ki se je zgodila. In žalosti me to, da ne moremo reči, da so vsi trije totalitarni režimi, nacizem, Hitlerjev nacizem, Mussolinijev fašizem in komunizem Stalina, Ceaușesca in Honeckerja povzročil trpljenje slovenskemu narodu in je trpel vse do osamosvojitve, lahko rečem, marsikdo.

In še enkrat poudarjam, ne iskati odgovorov, potrebna so dejanja, ne iskati razloge zakaj nekaj ne moremo obsoditi, če pa imamo priče, ki ležijo, nimajo glasu. Zgodovina govori tudi o nas, o njih, ampak zakaj ne moremo narediti korak naprej? Res sem žalostna, mogoče tudi malo razočarana, da vas ni bilo na Komisijo za človekove pravice in enake možnosti, ko so bili vabljeni tudi Nova slovenska zaveza, Združeni pri lipi sprave, Vseslovenska posvojitve pa mogoče sem še koga spustila. Takrat ste enostavno se koalicija opravičila oziroma ste bojkotirali to sejo Komisije za človekove pravice in enake možnosti. Takrat sem citirala svojega kolega, nekdanjega, zdaj je pa minister, kolega Hana, ki je rekel, da si želi razprave o tem, tudi o teh treh totalitarizmih, pa lahko rečem, da vas na tej komisiji ni bilo in tista komisija je edina možnost, da se lahko usedemo in pogovarjamo, da si izmenjamo mnenja, da so slovenski zgodovinarji pripravljene se usesti za mizo in se o tem pogovoriti, zakaj in kako so Slovenci med drugo svetovno vojno spolzeli v oster narodni razkol in o tem ste vi danes govorili in mislim, da je današnja seja, ko sem poslušala, namenjena temu, praktično, da vsak pove, kje so bili njegovi predniki. To sem poslušala, ko sem bila v pisarni, ko sem pripravljala stališča za naslednjo točko. Vsak je nekje povedal, kje so bili njegovi predniki. In sem prepričana, da je doktor Premk našel tudi mojega strica, ki je bil v Rakovški četi, o tem je delal seveda podroben pregled.

Pa nisem danes poklicana, da bom tukaj govorila, kje so bili moji predniki in je 19 let star padel. Jaz želim, da se tega bremena, zgodovinskega, rešimo in da gremo lahko naprej, da ne bo težko predsednici države reči, da je spomenik na Kongresnem trgu spomenik žrtvam 20. stoletja. Ja, seveda, katerim žrtvam? Žrtvam vojne in revolucije, tem žrtvam je namenjen in res si želim to dočakati, ker moji predniki žal tega niso dočakali. Bojim se, da bodo to dočakali mogoče moji otroci ali pa moji vnuki, ampak res, to je bil tudi en razlog, da stopim aktivno v politiko, da si, da bi si, da bi lahko rekli, oprosti, bilo je narobe. Veste, kako s težavo včasih gledam vsi obsojamo, tudi sama obsojam, zelo obsojam genocid v Srebrenici. Ampak včasih si rečem, ni pa te kritičnosti, da rečemo, tudi v Sloveniji se je nekaj podobnega zgodilo. Veliko, veliko družin je bilo prizadetih,

36. TRAK (VI) 11.55

(nadaljevanje) in ko smo rehabilitirali, so rehabilitirali družino Hribar, bi lahko to bil en

trenutek, ko bi rekli, da je bilo nekaj narobe v tistem sistemu. Pa se to na nek način ni zgodilo. Tudi njihov potomec Peter Hribar pravi: ne bomo s prstom kazali, noben noče s prstom kazati, samo ni bilo vse tako kot je bilo. In zato zagotovo to ni splošna razprava, govorim o umestitvi tretjega totalitarizma in to je komunizem, vsi trije so povzročili trpljenje slovenskega naroda. Mimo tega ne moremo. In kdor zdaj opravičuje dejanja, ki so bila storjena po 80 letih, še vedno slišim določene zadeve, pa si rečem, pa do kdaj. Ali nismo mi tisti, ki smo neobremenjeni s tem? Ali nismo mi tisti, ki smo neobremenjeni? Še enkrat poudarjam, otroci niso krivi za dejanja staršev. In na nas je, da obsodimo vse totalitarizme, še enkrat poudarjam, nacizem, fašizem in komunizem. Vse te tri, ki so slovenskemu narodu povzročili trpljenje. Trpljenje, ki se s takimi predlogi zakona, ki je danes ponovno pojavlja. To je kot da bi sol na rano stresel. Mogoče je temu namen, ampak to ne pelje naprej. Upam no, da bodo vsaj naši otroci ali pa vnuki bili zmožni to preseči, ker sem prepričana, da smo mi že mlajša generacija neobremenjena s tem, kdo je, ki je bil, ker to ni pomembno več, ker to ni pomembno več. In ne želim, da se tukaj izpovedujemo kdo je kje bil, ker na podlagi tega se ne bomo delili. Delimo se lahko na podlagi ali smo pripravljene za ljudi narediti vse kar je v naši moči. In mislim, da vsi, ki smo tukaj bili izvoljeni smo to obljubljali, pa žal dejanja potem pokažejo svoje. Hvala lepa.

DR. VIDA ČADONIČ ŠPELIČ (PS NSi): Hvala lepa za besedo.

Dober dan vsem! Ja, zdaj, ko smo že vzeli uro zgodovine, je prav, da se vrnemo nazaj k bistvu. Govorila bom o amandmaju Nove Slovenije k 2. členu tega zakona in ponavljam, Zakona o varstvu javnega reda in miru, danes nimamo debate o zgodovini. Smo se pa najbrž iz naših razprav naučili, da dojemamo zgodovino vsak po svoje, eno nam je pa najbrž edino: da je zgodovina bila kruta do slovenskega naroda. Nikakor pa si ne želim, da bi bila zgodovinska resnica premosorazmerna z večino v Državnem zboru. Tega si ne smemo dovoliti.

In zdaj k bistvu amandmaja. Nova Slovenija, ki zavrača vsa nasilja, torej vse totalitarizme, je v časovnem oknu, ko govorimo o nacizmu, fašizmu, seveda v amandma dodala tudi komunizem. S tem, da v drugem delu tega amandmaja, ponovno v imenu resnice, tako kot prvi del dopušča, da se za potrebe izobraževanja uporabijo tudi simboli vseh režimov, zato da bi se otroci, v praksi hvala bogu ne, vendar pa v teoriji lahko seznanili, kakšne grozote so to bile. In da se te ne bi nikoli ponovile, jih je treba dejansko prepovedati. In s tem se v Novi Sloveniji absolutno strinjamo. In

38. TRAK: (SC) – 12.05

(nadaljevanje) zakaj naštevamo komunizem? In ga dajemo ob bok nacizmu in fašizmu. Prvič zato, ker govorimo o časovnem oknu II. svetovne vojne in dogodkih po njej. Drugič zato, ker smo prepričani, da je komunizem povzročil zlo in da se ga še zdaj ljudje ne samo z grenkobo spominjajo, ampak da se ga tudi bojijo. In da komunizem res sodi ob

bok nasilnim režimom, je naša stranka že enkrat dokazala in zaradi tega smo si ga upali napisati tudi v amandma. Namreč, naša stranka je leta 2011 vložila v ustavno presojo Odlok o poimenovanju ulic v Mestni občini Novo mesto in takrat je pobudnik te presoje utemeljil svoj pravni interes z zatrjevanjem, da je živel v komunističnem režimu, v katerem naj bi prihajalo do sistematičnega kršenja človekovih pravic in svoboščin. V resnici se danes ves čas, ko se pogovarjamo o tem zakonu, pogovarjamo o tem, da moramo narediti vse, da ne bi več prihajalo do kršenja človekovih pravic in svoboščin. In druga pobudnica Lidija Drobnič izkazuje svoj pravni interes s tem, da pove, da je bila leta 49 in 50 aretirana kot nasprotnica komunističnega režima in da je bilo celo leta 2000 z odločbo pristojnega organa priznan status bivše politične zapornice. Kot žrtev bivšega totalitarnega režima se pobudnica, zaradi poimenovanja ulice po Josipu Brozu Titu čuti ponovno kaznovana. Kdo je bil in kaj je predstavljal in še danes predstavlja Josip Broz Tito verjetno ni treba ne nam tukaj, ne slovenskemu narodu razlagati. In ker je to Ustavno sodišče, kamor je bila vložena ta pritožba, 28. 9. 2011 odločilo, da je ta del odloka, ki govori o ulici po Josipu Brozu Titu protiustaven, ga je tudi odpravilo. Torej zakaj je odpravilo? Ker pravi Ustavno sodišče soglasno, ker se krči načelo spoštovanja človekovega dostojanstva in to načelo je utemeljeno v 1. členu Ustave. Tako ustavni sodniki. Torej, če res spoštujemo ne samo vsak svojo nekoliko različno zgodovino in njen pogled nanjo, ampak če tudi spoštujemo Ustavno sodišče, potem utemeljeno poleg nacizma in fašizma zapišemo v ta zakon tudi komunizem. Torej v imenu resnice, v imenu strpnosti in v imenu boljše skupne zgodovine, ne zgodovine, v imenu skupnega življenja tistih, ki smo z veseljem in s ponosom Slovenci in živimo v tej naši prelepi državi. Hvala lepa.

FRANC MEDIC (PS NSi): Hvala lepa, predsedujoča.

Najprej bi se zahvalil Leni Grgurevič, za zadnji stavek v vaši zadnji razpravi. To je to. O tem bi morali govoriti, ne pa o vsem drugem, ki zdaj govorimo. Bi pa, spoštovani predsedujoči, tudi spomnil, da če je človek doktor, če je človek strokovnjak, še ne pomeni, da ne more izvajati sovražni govor. Tako, da zato ker je strokovnjak, ni oproščen, da to, kar govori, ni sovražni govor, samo kot komentar.

40. TRAK: (VP) 12.15

PODPREDSEDNICA MAG. MEIRA HOT: Kaj, komentirate na kaj, kako? Morate malo biti bolj jasni, ker ne, kolega Premk do sedaj pa res ni bil žaljiv niti sovražen s svojim govorom, ampak je res zelo dejstva navajal. / govorita hkrati/ Kar povejte.

FRANC MEDIC (PS NSi): V obrazložitvi, ko je se kolega Horvat oglasil, je govoril o, da je gospod doktor bil sovražen v svojem govoru in vi kot razlog ste omenili, da je on strokovnjak. In jaz sem razumel, da zato, ker je strokovnjak, je oproščen.

PODPRESEDNICA MAG. MEIRA HOT: Dajte se mogoče izklopiti, da vam takoj pojasnim, pa da ne, ker se vam, čas se vam / nerazumljivo/. Kar izklopite se. Ker se ... Izklopite se, ker glede na vaše navedbe očitno rabite ponovno tolmačenje. Jaz sem raztolmačila postopkovni predlog kolega Horvata. V svojih razpravah doktor Premk za moje pojme, za moje razumevanje ni bil žaljiv, še manj pa je izvajal sovražni govor in v tem kontekstu sem povedala, da je bil strokoven. Nisem pa nobene povezave delala med strokovnjakom in sovražnim govorom, da smo si na jasnem. Seveda je lahko tudi strokovnjak v svojem govoru sovražen, veliko jih je, ampak kolega Premk je danes samo navajal strokovno zgodovinska dejstva in to sem prej tolmačila. Sedaj pa prosim, da se tudi vi v svoji razpravi omejite na amandma, ki ste ga predlagali.

FRANC MEDIC (PS NSi): Hvala lepa za besedo.

Bomo pogledali magnetogram, ampak vi ste rekli, da on ni bil sovražen, ni imel sovražni govor, to je bilo njegovo strokovno mnenje. Bomo pogledali magneto...

PODPRESEDNICA MAG. MEIRA HOT: Pejte naprej, ker razpravljate o mojem tolmačenju Poslovnika ne pa o amandmaju.

FRANC MEDIC (PS NSi): Dobro, jaz bom podprl amandma Nove Slovenije v / nerazumljivo/ zakonu. In v zadnji razpravi, ki smo jo imeli v tem državnem zboru o tem, o tem zakonu, jaz sem rekel, da se ne bom šel v kulturni boj. Sem tudi gospoda doktorja povabil na kavo, ta se ni zgodila, ampak ko sem jaz končal razpravljati, se je kulturni boj nadaljeval. Medtem sem se kasneje jaz tudi malo premislil, tako da se oproščam, če bom jaz tudi malo razpravljaj o nekih zadevah, vezanih na kulturni boj. Junija, junija letos neki pripadniki slovenske obrambne straže so, so bili tam na Prešernovem trgu in so, in so, izgleda, se zborovali brez nobenega dovoljenja, naj bi imeli tudi neke nacistične simbole pa take stvari, s pokritim obrazom. Jaz mislim, da jaz to, jaz to močno zavračam, to je na veliko napačno delovanje določenih ljudi, ki se zberejo za propagirati nestrpnost. In pol sem probal zaznati, če je bilo, če je policija oziroma če je kakšen organ na to reagiral. Nisem videl, da bi kaj preveč reagirali, tako da se mi je malo malo sumljivo zdelo. Zdaj en mesec za tem je bil pa vložen tale, tale, tale zakon. Ne bom rekel, da je bil pripravljen za vložiti pa čakal moment, zato ker to je bilo že, te pojavi v Ljubljani pa v Mariboru tudi niso novi, vsako leto se kje kaj takega dogaja, ampak pustimo tako. Jaz sem otrok komunističnega, komunistične revolucije na Slovenskem, to večina to pozna. Lahko rečem malo v narekovajih, zato ker moja starša sta se spoznala v taborišču v Avstriji, da jaz sem tukaj živ in lahko iz vam govorim, po zaslugi Josipa Broza Tita, tako da imam kaj za povedati o tem. Rad bi, rad bi poudaril eno stvar in vem, da se boste malo nasmejali, zato ker poleg doktorjev imamo polno

41. TRAK: (TB) - 12.20

(nadaljevanje) strokovnjakov, ki poznajo boljše kot pa jaz to zgodovino, ker tukaj nisem živel takrat, sem pa drugje živel, kjer smo imeli tudi težave s totalitarizmom. Benito Mussolini v svoji prvi knjigi, med prvimi stranmi govori, da je fašizem levo gibanje. Gibanje, levičarsko. Potem Mussolini ta svoja gibanje, gibanje, ni bil dovolj uspešen, je pa, je pa enega drugega totalitarca, Hitlerja, nekako tudi spodbudil, da je tudi on nekaj takega začel delati, žal za vse človeštvo, predvsem pa za Evropo in Japonsko, njegova stranka se je pa imenovala nacionalsocialistična, socialistična.

Kaj sta imela "ukup" ta dva, fašizem pa nacizem? "Ukup" sta imela, da sta imela predvsem neko bolno, nacionalizem in zato so se zgodile vse te grozote, kar so se zgodile. Komunizem je pa tudi totalitaren, tisti, ki smo ga takrat poznali. Razlika med tem totalitarizmom, nacionalističnim pa komunističnim je pa v tem, da je bil komunizem globalni, komunizem ni bil nacional..., nacionalen, je bil globalni in tako je tudi poslal svoje vojske, svoj denar, svoje, tiste, kako se reče, orožje, pa take stvari, v Ameriko. V Južno Ameriko predvsem in tudi v Argentino. In jaz v tistih časih sem služil vojsko, v Argentini in v tistih časih sem moral iti tudi na teren. In v tistih časih sem videl, kako so / nerazumljivo/, kako se reče po slovensko, gverili, pobijali, pobijali ljudi in predvsem se so zanašali na močne gospodarstvenike, ki ko se s tem potem oni dobivali denar, da so lahko rasli in sem videl, kako so jih pobijali. Jaz osebno sem videl. Tako, da noben mi ne bo rekel, kako je grozen bil, komunistično nasilje. Po mojih starših, jaz sem izvedel marsikaj, kako je bila vojna tukaj, ampak moji starši so Dolenjci, jaz sem pa imel kljub temu, da Dolenjsko opazujem, jaz sem imel to srečo, da sem se naselil, ko sem prišel iz družine v Slovenijo, na Primorskem, kjer je zgodba 2. svetovne vojne bila ne enaka, ampak je imela druge različnosti. Nekdo je tukaj pred kratkim rekel, da, je pred kratkim rekel, da na Primorskem ni bilo nasilje s strani komunizma, močno se moti. Pa ne bom šel v detajle, zato, ker ne bom se spomnil vse datume pa vse to, ampak močno se moti. Zdaj pa, v prejšnji razpravi je tudi doktor rekel tukaj, fašizem, nacizem so v tem nivoju, komunizem pa krščanstvo, pa v tem nivoju in se med sabo kot da bi bil komunizem nekaj več, kot pa ostala oba režima, totalitarna.

Pa bom tudi predsednici Državnega zbora, ki je zdaj tukaj ni, prisotna. Krščanstvo ni ideologija, krščanstvo je vera, komunizem je pa ideologija in to je bistvena razlika. V krščanstvu verjamemo, da imamo dušo. Nekdo, bivši poslanec, ki je tukaj zraven Vide sedel, je pravil, da ima tudi komunizem svojo dušo. Nisem

42. TRAK (VI) 12.25

(nadaljevanje) prepričan, če jo ima. In mislim, da glavni problem tega je, saj veste, revolucije se začnejo in se nobenkrat ne končajo in se ne končajo, in da ne izumrejo, jih je treba filati. Revolucija na Slovenskem po mojem ni nobenkrat končana. In gospod doktor jo danes fila s kulturnim bojem. Namesto, da bi mi zdaj govorili o pomembnih stvareh, govorimo o teh.

Prej smo imeli, tamle sem prišel na 30, 40 mladeničev, so sedeli, so počakali, so

dočakali, ampak jaz se sploh ne vem kaj so si predstavljali. Kaj ti ljudje tu, gospod, govorijo? Gospod doktor, /nerazumljivo/ on o zgodovini noče govoriti, pa sam v zgodovini govori. Kaj sem? Hipokrat. Je pa res, je pa tudi res, da zdaj komunizem ni isti kot pa pred 30 let nazaj, 50. Spomnim se, spomnim se, lahko se spomnimo, tisti, ki je začel o tej teoriji pisati, nekako izumitelj tega, je bil človek, ki je celo življenje uporabil za misliti. On je bil misleč, pa pisal knjige, po mojem, noben se ni samo kruh prehranil, ga je moral en drug, en drug, en drug mecenat podpirati, da je lahko on svojo knjigo o komunizmu napisal. Veste o čem govorim, Karl Marx, drug je bil pa Hegel, gospodarstvenik, velegospodarstvenik in to se je dogajalo v Angliji. Danes komunizem ni isti kot pa prej. Tukaj mi pišete, da je poln različnih držav, ki imajo tudi komunizem. Saj saj je bila tukaj tudi v Sloveniji, ne vem, če še zmeraj obstaja Komunistična partija Slovenije, še zmeraj ostaja in ni nobena težava s tem. Problem je takrat, ko je nasilje in zdaj namesto, da bi nasilje z orožjem, nasilje izvajate s kulturnim bojem in vse kar drugi govorijo, da je to sovražni govor. In kaj to pomeni? Vi kratite svobodo, vi kratite svobodo govora. In s tem vašim zakonom. Jaz se totalno strinjam s tem, da rešitev na to, kar se je zgodilo v juniju na Prešernovem trgu, treba obžalovati in je treba vzpostaviti načine, kako te prekrške, tudi uzakonjene, spraviti skozi, da bomo imeli podlago zakonsko, da se to prepreči. Ampak tukaj v tem predlogu zakona je poln drugih stvari, ki temu ne spadajo in zato je tako odprt, odprta ta razprava. Drugače ne bi imel nobenega problema, po mojem ne. Dva meseca sem v tem Državnem zboru in sem in sem jaz poznal različne ljudi. Jaz vem, da mnogi od nas imamo različna načela, nekatera podobna, nekatera drugačna, ampak se znamo razumeti, včasih tudi ne in včasih malo tudi blefiramo. Junija meseca na primer, samo za en primer, junija meseca je gospa Nataša Sukič prišla v Idrijo za en intervju, ki je delala takrat tista postaja, ki jo imamo za Idrske novice...

PODPREDSIEDNICA MAG. MEIRA HOT: Gospe Nataše Sukič pa res ni v amandmaju...

FRANC MEDIC (PS NSi): Ne, ne, to je...

PODPREDSIEDNICA MAG. MEIRA HOT: Dajte, dajte res se osredotočiti vsebinsko na amandma, ne odpirajte polemike. Govorite o amandmaju, jaz vam ga lahko preberem...

FRANC MEDIC (PS NSi): Jaz nočem govoriti, zakaj bi rad, da se podpira ta amandma. Zato, ker prepreči določene pojave v družbi, ki so vezane s sovraštvom in s kratenjem svobode govora. In zato sem jaz hotel dati to idejo o gospe Sukičevi, ki mi je tisti, ki je naredil intervju z gospo, mi je rekel, ta gospa je pametna, ta gospa ima

43. TRAK: (SC) – 12.30

(nadaljevanje) dobre ideje. Jaz sem bil malo presenečen, zato ker gospo sploh nisem poznal in zdaj tudi jo sam pozdravljam tako. Ampak vem, da ima svoje vrednote, kljub

temu, da je čisto nasproti mene sedi. Dajmo vsi med nami pogledati kaj imamo dobrega za narediti v kup, ne pa razdiralno. Vi, pa opozicija imate težave dajte to reši na drug način, ne pa z uzakonitvijo kratenjem svobode govora. Hvala lepa za besedo.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, spoštovana gospa podpredsednica.

Jaz bom govoril o pozitivnih zgodovinskih dejstvih. Nisem zgodovinar, sem čisto preprost univerzitetni diplomirani fizik, sem pa zraven že od slovenske pomladi naprej. In, kolegica Lena, vi malo updatetajte v vseh svojih parolah. Letnice, veste, čas teče, 30 let, 30 let - ne, ne, napaka! Že 35 let smo mi Krščanski demokrati tukaj, seveda na približno pol stoletja zatiranega molka, in že 35 let si pravzaprav prizadevamo za boljšo Slovenijo, za novo Slovenijo, vedno novo Slovenijo. Vodili smo tudi osamosvojitveno vlado, pa zdaj, če vam je ta Slovenija, samostojna, vseč ali ne. To so zgodovinska dejstva. Ker vam je blizu Cerkev, katoliška, zgleda, ja, res je, sveti papež Janez Pavel II. je ključna zgodovinska osebnost - to vam bo doktor Martin potrdil, za zgodovinsko osebnost, namreč, za padec železne zavesne oziroma Berlinskega zidu.

Izjemno sem vesel in ponosen, vedno povem, da sem katolik, da sem Prekmurec. Letos imamo, ne boste verjeli, v naši škofiji in Občini Črenšovci Kleklovo leto. Jožef Klekl starejši, kdor majčkeno pozna zgodovino, ve, da je ključna osebnost, ki je zaslužna, da mi v Prekmurju danes govorimo kar dva jezika, slovensko in prekmursko, in da smo postali kot del slovenskega narodovega telesa pred 105 leti, integralni del slovenskega narodovega telesa. To zgodovinsko osebnost Jožefa Klekla starejšega je - se želim javno tukaj zahvaliti naši predsednici, ga je omenila v slavnostnem govoru 16. avgusta v Beltincih ob 105. obletnici združitve prekmurskih Slovencev z matičnim narodom. Hvala bogu, sem vesel, da so takratni pomurski poslanci leta 2005 podpisali ta moj amandma, ki je naredil državni praznik. Saj je bil že čas, bil je že čas po dolgih vladah LDS in SD in Združene liste in tako naprej, da smo ta zgodovinski čudež slovenskega naroda postavili na oltar slovenskih državnih praznikov. Iz teh razprav, jasno artikuliranih, direktno, eksplicitno in v podtonu, kar sicer ni tema zakona, pa se res - zato sem se tudi prej oglasil, se opravičujem, če sem malo zlorabil, pa nisem postopkovnega predloga -, se nekako čuti, da se napada izključno kristjane, katoliško cerkev in tako naprej. Ampak, veste, moram vam povedati, kaj se mi je rojilo po glavi. Spomnil sem se na ruskega filozofa Nikolaja Berdjajeva - Nikolaj Berdjajev, znani ruski filozof -, ta je že leta 1939 napovedal, da bo komunizem prej vase sprejel prvine kapitalizma, kot pa se odrekel svojemu sovraštvu do krščanstva; tako ta ruski filozof. No, glejte, vi oziroma mi, vsi mi, vsi bi bili zmagovalci, če bi se v tem zakonu dotaknili vseh totalitarnih sistemov. Zdaj pa je jasno bilo povedano s strani predlagatelja, da na podlagi nekih neokusnih dogodkov, kjer sem prvi, da jih ostro obsojam, da jih obsojam, to, kar se je dogajalo; nisem bil zraven, sem prebral, pogledal sem fotografije, prebral vaše obrazložitve. Se strinjam z vami, tega se ne dela v tretjem tisočletju v svobodni, demokratični državi. Takšne zadeve je treba strogo obsoditi. Zdaj mi, lepo prosim, pa povejte, kaj moram narediti, da bo

sprejet naš amandma k 20.a členu, ki bi imel pa naslov Prepoved uporabe nacistične, fašistične in - da mi dodamo -komunistične ideologije. Ker tam so bili zdaj dogodki in na podlagi dogodkov je nastala ta novela zakona, kjer se pač hoče sankcionirati, prepovedati in tako naprej - in je prav - nacistične in fašistične ideologije, torej uporabe simbolov in tako naprej,

45. TRAK: (NB) - 12.40

(Nadaljevanje) kakšen dogodek moramo organizirati. Povejte mi prosim, da bo naš amandma sprejet. Bi vam bil zelo hvaležen. In bili bi vsi skupaj, ne samo vi, pa vam privoščim kakšno zmago res iz srca, ker težko gledam, vem da vam je pri srcu in v glavi je zelo težko, ko vam dejansko ratingi strmoglavljajo ob tako veličastni zmagi, bili bi pa gotovo na primer, samo en primer, dajem samo eno idejo. Nič ne stane, da bi v Državni zbor spravili izjavo Slovenske akademije znanosti in umetnosti, ki sem jo zadnjič prebral deloma, ki je bila sprejeta februarja 2021, se pravi, ob 30-letnici samostojne države, in da bi poskušali, to nam je tudi prejšnji predsednik razdelil vodjem poslanskih skupin, ko smo bili pri njem na nekem razgovoru in je povabil k temu razmisleku, ali bi bila slovenska politika sposobna to izjavo o slovenski spravi sprejeti. Res je, res je, da ta Zakon o varstvu javnega reda in miru pravzaprav s spravo nima nič, ampak to bi bila recimo neka deklaracija, v kateri bi to izjavo sprejeli, najbrž bi jo bilo potrebno ne vem, kaj korigirati, jaz je ne bi.

Nenazadnje, če imamo SAZU, Slovenska akademija znanosti in umetnosti je to inštitucijo pač potrebno spoštovati. Jaz jo spoštujem. Najbrž nismo vsi enaki, itak nismo, ampak to bi pa bila zmaga slovenske politike, da bi neko spravno dejanje naredili, to bi bilo spravno dejanje. Leta 1990 se je nekaj začelo, potem ko se je odkrila Huda jama, potem so te amplitude glede sprave močno zanihale v pozitivno, bolj v negativno in danes, ja, žal danes tudi ta zakon k temu prispeva gospe in gospodje, smo bolj razdeljeni. Bistveno bolj kot v času osamosvajanja. Hvala lepa.